

одужання, лікування та профілактики важких станів. Від точності і правильності дій медичної сестри залежить життя пацієнта, часто – успіх лікування і, в кінцевому рахунку, подальший прогноз життя.

Метою роботи є емпіричне дослідження впливу медичної сестри у підвищенні рівня санітарної грамотності населення Волинської області.

Методи:

Теоретичні методи: теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичних документів з проблеми, аналіз, порівняння, класифікація, узагальнення наукових положень, філософської, психологічної та педагогічної літератури.

Емпіричні методи: можна вивчити стан і динаміку ролі медичної сестри в роботі з населенням щодо підвищення рівня грамотності щодо серцево-судинних захворювань.

Експериментальна база дослідження. Волинська область.

Результат дослідження. З метою виявлення ролі медичної сестри у підвищенні рівня санітарної грамотності населення Волинської області нами було організовано та проведено дослідження серед молодшого медичного персоналу. Ми розробили опитування для медсестер, яке провели у Волинській обласній лікарні. В опитуванні брали участь медичні сестри. Опитування пацієнтів показало, що медсестра має сильний вплив і проводить профілактичну освіту, щоб підвищити знання пацієнтів про серцеві проблеми. «Медсестри виконують важливі, старанні та відповідальні завдання з пацієнтами, співпрацюють з ними в гармонії». Розповідають про переваги здорового способу життя, плюси і мінуси вживання вітамінів, шкідливість самолікування серцево-судинних захворювань, важливість своєчасного звернення до лікаря, дотримання повноцінної дієти, своєчасного призначення аналізів. Більшість пацієнтів наголошували на важливості ролі медичної сестри в профілактиці серцево-судинних захворювань. Обговорювали ефективність та активність роботи медичної сестри.

Висновки. Дослідження показує, що робота медичної сестри в профілактиці серцево-судинних захворювань є ефективною та важливою.

Медсестри залучаються до виконання дій, визначених професійним стандартом. Вони працюють разом із пацієнтами та лікарями, підтримують зв'язок із пацієнтами та роблять щось, щоб допомогти їм навчитися та зрозуміти. Пацієнти підкреслили важливість і ефективність профілактичних заходів, які проводяться медсестрами в цій галузі. Не зважаючи на це, під час навчання пацієнтів медичні сестри все ще мають багато запитань і труднощів, що, своєю чергою, вимагає додаткової роботи над планом та пропозиціями щодо покращення цього процесу.

Дослідження, однак, не дає відповіді на всі питання про те, як медсестри можуть допомогти жителям Волинської області дізнатися більше про проблеми серця, а це свідчить про необхідність додаткових досліджень з обраної теми.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти **ОЛЕНА ЧАЙКА,**

КЗВО «Волинський медичний інститут»

Науковий керівник:

к. мед. н., доц. **ГАЛИНА ПОТЬОМКІНА**

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІАГНОСТИКИ АКТИВАЦІЇ ГЕРПЕСВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ В ХВОРИХ НА СИСТЕМНІ АВТОІМУННІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Актуальність теми. Системні автоімунні захворювання (САЗ) – це патологічний процес, для якого характерно формування стійкої гуморальної і/або клітинної відповіді, скерованої проти власних антигенів, що призводить до ураження різних органів і тканин. Вивченню САЗ приділяється дуже багато уваги, вчені постійно відкривають нові молекулярно-генетичні механізми, що відіграють важливу роль у патогенезі вказаної патології. Навіть на теперішній час, після періоду значного прогресу й визначних відкриттів, автоімунні хвороби

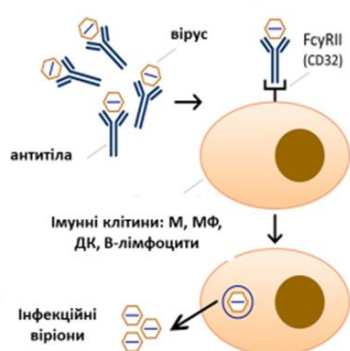
часто є предметом дискусій. Найбільш цікавим залишається питання етіопатогенезу цих хвороб. Серед етіологічних чинників на сьогодні провідну роль відіграють імунотропні віруси в т.ч. герпесвіруси. Наприклад, вірус Епштейна–Барр, який здатний безпосередньо інфікувати В-лімфоцити завдяки взаємодії з поверхневими молекулами CD21, може провокувати поліклональну активацію та проліферацію цих клітин. Тому, в разі хронічної Епштейна–Барр вірусної інфекції можливий синтез багатьох різновидів автоантитіл. Відтак, дослідження імунозалежних механізмів у хворих на САЗ дозволить більш детально дослідити роль герпесвірусів в механізмах перебігу цих хвороб за умов активної фази хронічної персистенції вірусів. Вказані дослідження зможуть удосконалити наявні і визначити нові підходи до вчасної діагностики й проведення адекватного лікування САЗ.

Мета роботи – вивчення серологічних й генетичних чинників активації хронічної персистенції інфекції, викликаной вірусами простого герпесу 1 і 2 типів (HSV1/2) та вірусом Епштейн-Барр (EBV) у хворих на системні автоімунні захворювання: ревматоїдний артрит (РА), системний червоний вовчак (СЧВ), системні васкуліти (СВ).

Матеріали та методи виконання. У дослідженні брало участь 93 хворих на САЗ (45 хворих – на РА, 26 хворих на СЧВ та 22 хворих на СВ). Контролем слугували 20 практично здорових осіб. Для досягнення мети були використані анамнестичні, клінічні, загально клінічні лабораторні, серологічні, молекулярно-генетичні, інструментальні й статистичні методи дослідження.

Результати. Серед хворих на САЗ активація хронічної HSV1/2-інфекції виявлена в 15,1% пацієнтів, активація хронічної EBV-інфекції - в 40,9%. У хворих на HSV1/2- та EBV-інфекцію незалежно від форми САЗ виявлено значне посилення специфічного антитілогенезу IgM та IgG. Інтенсивність продукції специфічних антитіл виявилась більш інтенсивною в хворих, які знаходились в активній, а не в латентній фазі персистенції вірусів, що може стати причиною активації інфекційного процесу. Цей процес відомий як антитілозалежне посилення інфекції (ADE) - явище, при якому комплекс антитіла+віруси сприяють проникненню вірусу в клітину та посиленню його розмноження. У хворих на САЗ на тлі активації хронічної HSV1/2-інфекції ДНК вірусів була ідентифікована в букальному зішкрябі – в 100 %, у слині – 42,9%, крові - 7,1% хворих; частіше в наступних комбінаціях: зішкряб слизової+слина. ДНК HSV1/2 найчастіше виявлялась у хворих на СВ (42,9%) та СЧВ (34,7%). У хворих на САЗ на тлі активації хронічної EBV-інфекції ДНК вірусу виявлялась в зішкрябах слизової задньої стінки глотки – у 92,1% хворих, у слині – 76,3%, в крові – 5,3% хворих; найчастіше в комбінації зішкряб слизової задньої стінки глотки + слина (63,2%).

**Антитілозалежне посилення інфекції (ADE)—
явище, при якому комплекс АТ+вірус сприяють
проникненню вірусу в клітину та його
розмноження**

- Таким чином, вірус «обманює» процес фагоцитозу і використовує АТ господаря як «троянського коня».
- Вказаний процес ускладнює розвиток противірусних механізмів.
- Деякі вакцини при зустрічі з інфекцією, через механізм утворення АТ, замість захисту можуть спровокувати більш важке захворювання

Висновки. Для ідентифікації активації хронічної персистенції інфекції, викликаной вірусами простого герпесу 1 і 2 типів (HSV1/2) та вірусом Епштейн-Барр (EBV) у хворих на системні автоімунні захворювання необхідно визначення рівня специфічних противірусних антитіл та ДНК вірусів одночасно як мінімум в трьох біологічних середовищах (кров, зішкряб слизової, слина) з наступним проведенням противірусної терапії та консультації лікаря клінічного імунолога.